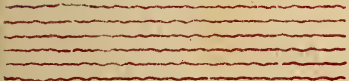

8490

ALBERT S. BLANAS

Perdiu per
 Garsa

Comedia en un acte

Preu: Una pesseta.

8

Perdú per Garsa

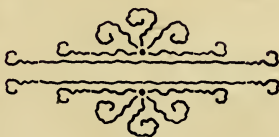
Perdú per Garsa

Comedia en un acte

PER

ALBERT DE SICILIA BLANAS

Estrenada en el Teatre Català (Romea), el dia 19 de Janer de 1900

BARCELONA

IMPREMPTA DE SALVADOR BONAVÍA

CARRER DE PETRITXOL, 2.

1910.

La propietat d'aquesta obra pertany a son autor y ningú sens son permís, podrà representarla, traduhirla ni alterar son títol, acullintse pera fer valer sos drets, a la ley vigent de teatres.

La *Societat d'autors espanyols*, es la encarregada del cobro de drets de representació.

REPARTIMENT

PERSONATGES

PEPA, (dòna de'n Pep) 30 anys.

JOANA, (germana de Pepa) 20
anys.

PEP, 40 anys.

LLUIS, (nevot carnal de'n Pep)
23 anys

ACTORS

D.ª *Agna Monner.*

D.ª *Adela Clemente.*

D. *Jaume Capdevila.*

D. *Enrich Guitart.*

TEMPERAMENTS

La PEPA es biliosa: caràcter arrebatat.

La JOANA es nerviosa, linfàtica; mes
entenimentada que flemàtica.

En PEP es casi be linfàtic; molt
catxassut.

En LLUIS es biliós, dels més biliosos,
caràcter arrebatat.

WESTMINSTER

1850

1850

ACTE ÚNIC

DECORACIÓ

L'escena representa el menjador d'un molí d'un poble de Catalunya. Al foro una porta, que se suposa la de l'escala interior, que conduheix a la planta baixa. En aquesta porta y a l'altura dels ulls, una reixeta que se tapa y destapa ab una fusta corredissa. Una finestra al costat de la porta. Dugues portes laterals. En primer terme una taula llarga de fusta blanca ab un banch a cada costat. Arrimades a la paret tres o quatre cadirotes atrotinades, una d'elles ab un dels llistóns casi caygut. Llumanera encesa sobre de la taula y llum de cuyna apagat allí ahont sigui. Tot lo altre mica més mica menos.

Época actual, en el pich de l'hivern, a les vuyt del vespre.

ESCENA PRIMERA

PEP, PEPA y JOANA.

Al aixecarse 'l teló en Pep s'està posant la capa. La Pepa està cremada ab en Pep, y la Joana fila cànem.

- PEP. ¡Si a les nou no he tornat, ja us en podéu anar al llit!
- PEPA, Molt cremada. Y are? Ahont has d'anar en aquestes hores? Jo crech que t'has tornat ximple!
- PEP. No ho creguis, Pepa! no ho creguis! que per ara, gracies a Déu, el cap el tinch en el seu lloch!
- PEPA. ¡Peró ahont has d'anar?
- PEP. ¡A fer una obra de caritat tinch d'anar! A vetllar el pobre Geroni!

- PEPA. Ab ira. ¿A n'en Geroni? Si jo l'he vist aquesta tarde detràs de les vidrieres!
- PEP. ¿Y no t'ha fet llàstima?
- PEPA. ¡Però si estava bò y sà!
- PEP. ¡No te l'has mirat bé, Pepa! Mira si pateix pobret, que de día y de nit s'ha d'estar bufant els dits!
- PEPA. Però, ¿què li passa?
- PEP. ¿Què li passa? Que en comptes de dits te botifarróns! Figurat si há de patir un home que té picó y no 's pot gratar.
- PEPA. Molt cremada. Y ¿perquè té panellóns necessita que 'l vetllin?
- PEP. ¡Hi ha panellóns y panellóns! Si m'ha demanat que li fassi companyía no es pas perquè el curi, sino porque 'l distregui, que la distracció es cataplasma qu'alivia una pila d'enfermetats.
- PEPA. ¡Tu si que ho ets un cataplasma! Incomodantse més. ¿Y qu'està sol per ventura en Geroni? ¿Que no té dona?
- PEP. En té y no 'n té!
- PEPA. ¿Que ja s'han separat?
- PEP. ¡Encara no! Ara com ara no més se fan morros! ¿Sabs quants dies hi ha que no 's diuhen ni una paraula? ¡Potser ja fa vuyt dies! Pausa. ¡Calla, que no 'm voldria equivocar! Després de rumiarho. ¡Dilluns, un; dimars, dos; dimecres, tres; dijous, quatre!
- PEPA. Ab ira y neguit. ¡Mare de Déu y qu'ets pesat!
- PEP. ¡Divendres, cinch; dissapte, sis; diumenge, set!
- PEPA. Tant cremada com puguí. ¡Y dilluns vuyt!
- PEP. Ab ignocencia. ¡Justa la fustal! ¡Es lo que jo deya! vuyt dies!
- PEPA. ¡Y que n'ets de beneyt! Quan jo 't dich que a tu 't falta un bull!
- PEP. T'equivocas de mitj a mitj; a mi no 'm feita rès; més aviat 'm sobra paciència, persaber aguantar els que no 'n tenen!
- PEPA. Com tirantse a sobre d'en Pep. ¿Que ho dífus per mí això?
- PEP. No que no ho dich per tú, maca! Pausa curta. Ho deya pel pobre Geroni, que desde que li han sortit els panellons, sembla una sangonera quan cauhen trons y llamps!
- PEPA. ¡Vaya unes comparanses!

PEP. ;Es que no t'hi deus haver ficsat may, Pepal Quant hi ha temporal, díu que les sangoneres es cargolen y es descargolen que díu que fa fredat. Díu que semblen fieres engabiades de calent en calent. *PAUSA CURTA.* Ay, que'l día que troni y llampegui, que per casualitat tinguèm sangoneres a casa, y jo estigui desbogat, y me 'n recordi, vuy veurer si es vritat o si es mentida això de les recargolades.

PEPA. Molt cremada. Ja veuràs; de que's cargolin o se descargolin, a mi tant se m'endona!

PEP. Ab tó ben compasú. | Ay, pobres besties! ;Què't agradaría a tú que si fossis sangonera te recargolessin?

PEPA. També cremada. | Però com que no ho soch!

PEP. ;No 'n faltaría d'altre! | Déu nos enguart y María Santíssima *PAUSA CURTA.* Vaja, adeu, que no'm puch entretenir més; | el pobre Geroni ja 'm deu estar esperant!

PEPA. Molt cremada, Però ;perquè't necessita?

PEP. ;Què no t'agradaría a tú que si tinguessis panellons y no poguessis dormir, y tú y jo estessim de morros, vingués algú a ferte companyía? *PAUSA CURTA.* | Ja ho díu el ditxo; lo que no vulguis per tú, no ho vulguis per ningú, y lo que vulguis per tú... daixonse!

PEPA. Y un altre ditxo díu que primer es l'obligació que la devoció. L'obligació del marit es passar les nits a casa!

PEP. Bé prou que n'hi passo de nits a casa, en nom de Déu! *PAUSA CURTA.* | Y les que hi he passat! y les que hi passaré si Déu vol!

JOANA. | En això si que té rahó en Pep! Després que no't quedes pas sola, que aquí estich jo per ferte companyía!

PEPA. Cremantshi molt. | Vaye una solta! Ves que farían dugues dones soles, si hagués alguna novetat!

PEP. ;Ay, ay! me podriáu venir a buscar a mi, que no es pas tan lluny!

PEPA. Ab molta ira. Ah, si, si venen lladres, els hi dirèm que fassin el favor d'esperarse una mica, qu'hem d'anar avisar a n'en Pep! | Quin home, María Santíssima, quin home! Després d'observar qu' està fora del seu puesto aqnell llistó d'una de les cadires atrotinades. Bò! a aquest llistó ja ha tornat a caure!

- Se disposa a adobar la cadira. ¿Y què sabs tu d'adobar cadires?
- PEP. Aixís se 'n apren! L'home de sa casa ha de saber de tot! Vès, vès si troves l'aigua cuyt!
- PEPA. Cremada. ¿En aquestes hores?
- PEP. Per adobar lo qu'està espatllat totes les hores son bones! Ja ho díu el ditxo!
- PEPA. ¿Quín ditxo?
- PEP. Un o altre en deu parlar d'això de les cadires! No n'hi ha pochs ni gaires de ditxos que tu no 'ls saps... ni jo tampoch! Arreglant la cadira. ¡Calla, calla, que ja faré el meu fet sense aigua cuyt! Arreglada ja la cadira. Té, ara tal com l'he deixada, potser s'aguantarà una setmana; y si ningú toca la cadira, potser quinze dies y tot!
- PEPA. Amohinada. ¡Mare de Déu, y quin home! Cremada, ¡Però no díus que 'n Geroni t'està esperant!
- PEP. ¡Tens rahó, vaturalisto! ¡Ja no me'n recordabal se posa la capa. ¿Vols baixar, Pepa que tancaràs la porta
- PEPA. Molt resolta. ¡No'm dona la ganal
- PEP. Donchs no baixis, maca, ¡la deixaré oberta!
- JOANA. Esgarrifada. ¡Déu nos enguart! jo baixaré, jo baixaré!
- PEP. Disposantse a sortir pel foro. ¡Ja ho teníu entès, s'hi ha alguna cosa de nou...
- PEPA. Ab molt agrado. ¡Vés, vés, y que Déu t'amparil
- PEP. Je en la porta girantse. ¡A mi, a tu y a tothom!
- Surten Pep y Joana, per la porta del foro. La Joana ab el llum de la cuyna, que ha encés a la llumana.

ESCENA II

PEPA y tot seguit JOANA.

- PEPA. Decididament aquest home no's pot aguantar de cap de les maneres. Si tingués una mica de gènit, ell me contestaria; allavors jo'l faria cremar més, ens aniríam enfilant enfilant, y arribaríam qui sab ahont! Pausa. ¡Aixís jo'm desahogaria! però com ell tot s'ho pren d'aquesta manera, els incomodos y les enrabiades se'm quedan dintre del còs! Pausa. Vetaquí perquè a l'hora de menjar no tinch gana, no tinch son a

l' hora de dormir y may me puch treurer el mal humòr de sobre.

JOANA. Entra pel foro bufantse'ls dits. Fà un fret tant horros, que sembla que bufin tots els dimonis del Infern! Apaga'l llum y el deixa sobre la taula.

PEPA. Molt cremada. ¡Massa poch!

JOANA. Però, ¿de que te les heus ara?

PEPA. Tant debó que a n' en Pep se li gelés la punta del nàs. ¡Mare de Déu y quin homel

JOAN. ¡Cada hu es com Déu l'ha fet! No tens més remey que pendrer paciència.

PEPA. Que'n prengui ell de paciència.

JOANA. ¿Encare vols un home més pacient? Ni rodant tot lo món el trovaríes!

PEPA. ¡Això es lo que més me crema d'aquest home! que tot s'ho prengui de la mateixa manera! ¡Quin gènit més diferent del meu!

JOANA. Ja qu'ell t'aguanta a tu, tu l'has d'aguantar a n' ell, tal com sigui.

PEPA. ¡Que m'agradaria veuret al meu puesto; ja'l cambiaríes aquest gènit!

JOANA. Ja t'aseguro que casada ab un home com en Pep, me consideraria la dòna més felís de la terra. *Pausa curta.* ¿Què vols més d'un home? Té deixa fer tot lo que tú vols!

PEPA. Precisament això es lo que més me desespera! Aquest home no ho es pas un home, sino un estaquirot!

JOANA. ¡Déu nos en dó d'estaquirots com ell!

PEPA. ¡Ja té'l regalo; a mi m'agradan els homes ben homes; que tingan forsa gènit;

JOANA. Donchs, ¿perquè t'hi vas casar?

PEPA. Perquè? Perque me vaig figurar que un cop casats, faria com els altres, que aniria trayent el gènit! Cremantshi. En els tres anys que fà que som casats, encara no m'ha dit una paraula més enllà de l'altre.

JOANA. Ab extranyesa propia del cas. ¿Y d'això't queixes? ¡Ay, Deu té fassi bona! Ja es ben veritat que ningú s'acotentia may ab la seva sort.

PEPA. Cremantsi. ¡Vaya una sort!

JOANA. Formalisantshi. ¡Perque no la saps apreciar! Figurat lo que't passaria si arribas a topar ab un home que tingués el teu gènit. Allavores si qu, aquesta casa fora un infern.

PEPA. Y ara sembla que siguèm als llims. Aquí no s'hi passa ni pena ni gloria!

JOANA. ¿No saps pas de que té les heus? Trucan tres cops seguits y molt forts en la porta del carrer. ¡Ay, Reyna Santíssima!

PEPA. ¡No t'espantis, dòna! no t'espantis!

JOANA. Però ¿qui deu ser?

PEPA. Si no preguntèm qui hi ha no ho sabrèm pas. ¿Potser es en Pep, que'l fret l'ha fet tornar endarrera?

JOANA. Ca ha de ser en Pep; no hi truca pas aixís.

PEPA. Mira, si no es ell, serà un'altre!

JOANA. ¿Y si son lladres?

PEPA. Si son lladres no 'ls obrirèm pas, vetoaqui. No t'espantis. Tornan a trucar, encara ab més forsa que la primera vegada. ¡No tingues por, dòna, no tingues por!

JOANA. Però ¿qué penses fer?

PEPA. Lo primer de tot preguntar qui hi ha. Aixecantse.

JOANA. Per Déu vés ab molt cuydado. No treguis pas el cap a la finestra que't podrían clavar un tiro!

PEPA. Anant cap a la finestra. ¡Deixam fer a mí! Ja en la finestra. ¿Qui hi hà?

ESCENA III

Dites y LLUIS.

LLUIS. Desde dins. Fassin el favor de dir a n'en Pep que jo soch aquí.

PEPA. ¿Y qui es vostè?

LLUIS. El seu nevot, en Lluís.

JOANA. ¡No'l creguis, Pepa, no'l creguis!

PEPA. Deixam estar dòna que ja sé lo que'm faig!
A Lluís. Ara ell no hi es; haurà de fer el favor d'esperar que torni.

LLUIS. ¿Y que pot tardar gaire?

PEPA. No li sabría dir; ha anat a vetllar un malalt?

LLUIS. Y ab aquest fret, que fà, vol que passi tota la nit esperant al oncle!...

PEPA. Ja farèm una cosa; li tirarem la clau de baix; fiquis a la pallissa que hi estarà calent!

JOANA. ¿Y com ho sabs qu'es en Lluís?

PEPA. Ab lo que'n Pep m'ha contat ja'n tinch prou; es clar que ho es.

JOANA. ¿Y com ho sabs?

PEPA. ¿Què no se coneix ab la veu qu'es un home motl dididit?

JOANA. Tirant la clau per la finestra. ¡Ep! Aquí va la clau.

LLUIS. Deixila anar, que ja la tomaré jo.

JOANA. Per lo que pugui ser jo me'n vaig cap al meu quarto, me tancaré ab pany y clau, y'm ficaré al llit!

PEPA. Enfadantshi. ¿Y'm deixaràs a mi tota sola?

JOANA. Tú ray qu'ets casada y fins li ets tía.

PEPA. Com qu'ell aquí dalt no hi ha de pujar no sé a que vé aquesta por.

JOANA. ¿Què vols que't digui? un home tant calavera no'm fà gens de goig.

PEPA. Com que no'l coneixèm no ho podèm dir si fà goig o no'n fà. Truca Lluís en la porta del fondo.

JOANA. Molt espantada. ¡Ay, María Santíssima! que ja'l tenim aquí.

LLUIS. ¡M'estich morint de sed! ¿Qué'm voleu fer el favor d'un trago de vi y de qualsevol cosa per rosegari?

JOANA. No podèm obrir, qu'estèm totes soies!

LLUIS. ¡Ja'ls faré companyía jo!

PEPA. Rihent. ¡Aquest si qu'es aixeri!

LLUIS. ¡Creguinmel me moro de set y tinch por de que m'agafi algún treball!

PEPA. A JOANA. ¡Jo no sé que fer!

JOANA. ¡Si vols obrir obra, pero jo me'n vaig cap al meu quarto!

PEPA. ¿Y vols que jo'm quedi tota sola ab un home com ell?

JOANA. ¡A tu t'ha de respectar per forsa; jo estés al teu lloch!

PEPA. Ja te'l dono el meu lloch!

LLUIS. ¡Sino m'obran, m' moro de repente!

PEPA. ¡Calla, calla! que ja se m'ocorre una idea! Com qu'ell a mi no'm coneix ni a tu tampoch, li podrém fer creure que la casada ets tu; jo faré de soltera.

JOANA. Y are, ¿no veus qu'ell ho coneixería?

PEPA. Com si les casades portessim un lletrero al front.

LLUIS. ¡Per amor de Deu, que no puch aguantar més!

PEPA. Rès, dòna, rès; obra y no tingas por.

LLUIS. Si no m'obran m' deixo anar a terra.

JOANA. Ja vá, ja vá; veyàm si'ns en passarà alguna!
Obra là porta.

LLUIS. ¡Ay, gracies a Deu! Molt decidit va a donar lâ mà a Joana. ¡Deu me la quart, tía! ¿Com ho passa, tía?

JOANA. Ab certa cortetat. Per ara molt bé, gracies a Deu!

LLUIS. A Pepa també donantli la mà. ¡Deu la quart a vostè també! ¿Suposo que deu ser la seva germaneta?

PEPA. ¡Sí senyor, sí; soch la seva *germaneta* per servirlo!

LLUIS. Ja a tota màquina. ¿Per servirme? ¡De cap de les maneres! A mi m'toc servirles a vostès en tot y per tot! *Formalisantse*. Però ara com ara m'haurían de fer el favor d'allò qu'havíam dit del trago de ví y de qualsevol cosa per rosegarhi.

JOANA. ¡Qu'es lo que li vindrà més de gust, un pa: ell d'ous o bé una mica de pernil?

LLUIS. ¡Un parell d'ous si que no! per depressa que hi anés, entre encendre 'l foch, trencà 'ls ous y fregirlos, al menos tardaría un quart. *Pausa*. Calli, calli, que ja se m'ha ocorregut una idea. ¡Ydees ray! Jo'n soch l'home de les idees. No veuhen que he corregut tant mon. Vostè portim el pernil que jò m'hi baralleré mentres vosté fregirà els ous. *Pausa*. Ah, escoltin, si tenen pà blanch, portin del blanch, qu'encara que 'l pà moreno sigui més gustòs, jo més me l'estimo del blanch. Y si pot ser del tou, encara millor que siga del día que ja ho dúu la doctrina: «el pan nuestro de cada día.» *Pausa*. Veu, ab el vi passa tot lo contrari; quan més experiència té més m'agrada. *Pausa*. Lo que no vuy de cap de les maneres es que vostés se molestín, que jo no soch home de cumpliments, y estich acostumat a tot; a la guerra com a la guerra. *Pausa*. No hi ha ningú de més bon aconsolar que jo; preneh tot lo que'm donan y lo que'm falta ja ho demano. La Pepa y la Joana escoltan a Lluís ab la boca oberta. ¡Si m'escoltan a mi, no'ls arrendo la ganancia! Ja 'ls dich jo que n'hi ha per estona. ¿No veuhen que jo he corregut la Ceca y la Meca y la Vall d'Andorra y que hasta he estat a Reus? ¿Què no hi han estat vostès a Reus?

PEPA. No senyor, no, no ens hem mogut d'aquí.

LLUIS. ¿No han estat a Reus? ¿No han estat a Reus? Allavores no han vist rès ni han sentit rès, ni poden explicar rès. *Pausa*. Si jo 'ls contés lo que 'm va passar a Reus ab una mare y dugues filles casades, que totes tres estaven separades del

marit, vostès se quedarien ab la boca oberta, ¡aaaaah!... Veu això vol dir que tinch una debilitat que ja no puch enrahonar. Molt decidit. Fàs-sintme el favor del papà y el ví y el pernil, que després ja ho veurèm.

PEPA. Disposantse a sortir per la porta de l'esquerra. Donchs no m'entretinch; vaig a arreglarli tot això qu'ha dit.

LLUIS. ¡Vostè mateixa, no fassí cap compliment, com si fós á casa seva!

PEPA. Tot anantsen y apart. (¡Aquest sí que té gènit; que 'l de casa!) Surt Pepa per l'esquerra.

ESCENA IV

JOANA y LLUIS.

LLUIS. Ja se li coneix ab la cara que a vostè li prova molt això del casori. ¡Es veu que vostè es ben felís!

JOANA. Ab veu baixa. Sí senyor, sí, molt felís!

LLUIS. ¡Diguiho més alt, dòna, diguiho més alt; sembla que tinga por de que la sentin! El qu'es ben felís, ben felís, ho diu ab tota la boca! *PAUSA.* ¿Que no ho es vostè de felís?

JOANA. ¡Sí senyor sí, que ho soch!

LLUIS. ¿Qu'es això de senyor? Tú, tú y tú y bonanit y bonhora!

JOANA. Com qu'encara no hi tinch confiansa ab vostè.

LLUIS. ¡Prenguin tota la que vulga de confiansa! *PAUSA.* ¡Y escolti, escolti! ¿com va ser que vostè y l'oncle s'enamoresin?

JOANA. Turbantse. ¡Ay, ay! ¿que vol que li digui?

LLUIS. ¿Qui và ser el que's và enamorar primer? ell de vostè o vostè d'ell? Després de mirar a Joana. ¡No 's torni roja per això, no's torni roja! Prou que m'ho afiguro com va anar. Ell la và veurer a vostè, vostè's vá adonar desseguida, desseguida qu'ell se la mirava, ell que sí que tot d'un plegat se la và mirar de fit a fit, vostè volfa fer veurer que no s'adonava de rès, però li va escapar la mitja rialla y desseguida van comensar tots dos ¡ay que tinch, ay que tinch! y veliaquí que s'hi và ficar el senyor Rector, y veliaquí que jo, que antes no més tenia oncle, ara tinch oncle y tía.

- JOANA. Y ¿què li sab greu?
- LLUIS. ¿Què m'ha de saber greu, santa cristiana? Entusiasmantshi. ¡No n'estich ni poch ni gaire de tou de tenir una tía tant maca com vostè! Acostantshi y ab molta intenció. Però, ¿vol que li digui la veritat?
- JOANA. Presentint lo que vol dir Lluís. ¡Si senyor que ho vuy; qu'es pecat el dir mentides! ¡Digui, digui!
- LLUIS. Que m'agradaría molt més ser oncle que no pas nebot!
- JOANA. ¿Es a dir que si vostè trovés una dòna que li agradés, també's casaría?
- LLUIS. ¡Si trovés una dòna com ara vostè, no m'hi pensaría gens; m'hi casaría aclucat d'ulls.
- JOANA. Això ray, ¿perquè no's casa ab la meva germana qu'encara està per mereixer?

ESCENA V

Els mateixos y PEPA.

Entra Pepa per l'esquerra portant un mitj pernil, pa y un porró de ví. Ho deixa tot sobre la taula.

- PEPA. ¿De què te les heus de la teva germana?
- JOANA. ¡De rès! ¡De rès!
- PEPA. Cremantshi una mica. ¿Que't penses que no t'he sentit?
- JOANA. Donchs deya al *meu nebot*. que tu encara estás per mereixer!
- LLUIS. Després de mirársela bé. ¡També n'es de maca! Tornantsela a mirar. Però que vol que li digui, la seva germana m'agrada més que vostè. Veu, jo soch aixís el pa, pa y el ví, ví.
- PEPA. Ab el resentiment natural. Jo també ho soch com vostè; també les canto clares. Vèu de vostè que deyan qu'era tant guapo tan guapo, jo no li trovo gens.
- LLUIS. Presumint. Si'm trova lleig, a mi, ja li dich jo, que no hi entén rès Cremantshi. Si dels homes com jo en fà rossegóns ja li asseguro que's morirà de gana. Ay, Déu la fassi bona, criatura Pausa curta. ¡Miri que no me'n sé avenir! Encara no m'ho había dit cap dòna que jo fos lleig.
- JOANA. Si la meva germana no li ha dit pas que vostè fos lleig.
- PEPA. Y si ho hagués dit, ¿què?

- JOANA. Ab cert entusiassme. Com que no ho es de lleig.
- PEPA. Donchs ¿perquè no t'hi cases tú ja que'l troves tant guapo?
- JOANA. Tocant a Pepa ab el colze. ¿Y are? ¿Què t'has tornat ximple? Senyalat lo de la taula diu a Lluís. Miri, miri que això se li refreda.
- PEPA. ¿Què's refreda el pernil? Jo crech que ja no sabs lo que't pesques.
- JOANA. Vuy dir que no fassi compliments.
- LLUIS. No n'he menjat may d'això que diu! Ay, Deu nos enguart y María Santíssima! Si no mes de parlarne fins m'ha agafat un cubriment de cor, que, si'm fà aquells ous que havíam dit, em passarà desseguida.
- JOANA. ¿Que'ls vol per beure?
- LLUIS. No, senyora, no, que'ls vuy per menjar.
- JOANA. Ja m'entén que vuy dir. ¿Que potser se'ls estima més ferrats?
- LLUIS. ¡Miri, per endevinarho, fàssimen un parell de cada manera! Surt Joana per l'esquerra.

ESCENA VI

PEPA y LLUIS.

Pepa s'asseu y després de mirar a Lluís ab despreci, li gira la cara.

- LLUIS. Acostantse a Pepa. ¡Escolti, escolti. ¿Com es que'm fà aquesta cara de prunes agres?
- PEPA. Malhumorada, Perqué no'n tinch d'altra!
- LLUIS. ¡Vés a mí que m'esplica! ¿Que và que al seu promès no'l reb pas ab aquesta cara?
- PEPA. Molt resolta. ¡Jo no'n tinch de promès, ni ganes!
- LLUIS. Veu? això de *ni ganes*, es molt mal dit! Nostre Senyor la podria castigar!
- PEPA. A vostè si que'l castigarà Nostre Senyor, per poca solta!
- LLUIS. ¡Mare de Deu y que n'està d'equivocada! ¿Que no veu que no es pas cap pecat això de no tenir solta? ¡El ser tan rencorosa si que ho es de pecat!
- PEPA. Molt decidida, ab cert carinyo. ¡No ho soch pas de rencorosa!
- LLUIS. ¿Ho vèu com m'enganyaba vostè? ¿Ho vèu com Perdú per Garsa.

en te una altre de cara, que li està mol millor que la de prunes agres? Vol jugar que ab aquesta cara, que ara porta, trovaria tot seguit algún home que's comprometeria ab vostè a l'antigua y a la moderna?

PEPA. ¡Es que si jo m'hagués volgut casar, ja fà molt temps que ho fora de casada! ¡De pretendents no me n'han faltat, gracias a Deu!

LLUIS. ¡Això si que no ho ha pas de dir que bé prou que's veu! però'm sembla que ara que la seva germana ja li ha ensenyat el camí, vostè no tindrà pás més remey que seguirla; sobre tot sent ella tant felís.

PEPA. Ab tota l'ànima. ¡Jo ho fós tant com ella!

LLUIS. ¿Es a dir que si vostè arrivés a trovar un home com l'oncle Pep, es casaria desseguida?

PEPA. Molt decidida. ¡No que no m'hi casaria!

LLUIS. ¡Això si que no ho comprench! ¿No d'ú que ella es molt felís?

PEPA. ¡Ja m'entench jo!

LLUIS. ¡Allavores es que vostè m'enganya! ¡Y vaya una gracia enganyar a una criatura! Pausa. ¡Escolti, escolti, que a mí ja'm pot dir la veritat. Eh, que no ho son de felissos la seva germana y l'oncle Pep!

PEPA. Si senyor que ho son... però ..

LLUIS. Molt satisfet. ¿Peró, pero? ¡Ja sé quin es el però! Que no s'estiman, que l'oncle Pep té alguna altra dòna que... ¡Vetaquí perquè no passà les nits a casa!

PEPA. Tant indignada com pugui. Si això arrivés a ser veritat, jo li trauria els ulls.

LLUIS. ¡Alsa, alsa! ¿Y això que no mes son cunyats. Que li faria si fós la seva dòna? Vés qui ho havia de dir de l'oncle Pep, mira, mira el gata moixa. Pausa. Tot això ja se qu'es, que'ls caràcters son massa iguals; l'oncle Pep hauria sigut ben felís si s'arriava a casar ab una dòna que hagués sigut al revés d'ell: vellugadissa, resolta, d'aqueixes que més aviat semblan homes que no pas d'ones. ¡Veu, a mí'm sembla que si en comptes de casarse ab la Tía s'hagués casat ab vostè, tot això no passaria!

PEPA. Però... perquè li sembla?

LLUIS. Perque com que jo he corregut molt mon, y la

experiencia es la mare de la ciencia, se de cert qu'es una gran veritat allò que diuhen de que «no hay peor cuña que la de la misma madera.» Si'l marit y la muller tenen tots dos el mateix caràcter, bonanit y bonhora! Jo, fins m'hi jurgaría el cap, a que vostè y ell haurían sigut molt felissos y que també ho hauría sigut la tía, si s'hagués casat ab un home d'aqueixos que'n diuhen aixalabrats, com es are jo.

PEPA. Per mon que hagi corregut me sembla que ab això del homes y de les dònes no hi enten rès?

LLUIS. ¡Ay, Déu la fassi bona! ¿què jo no hi entench? Portim a la dòna que vulgui, y veurà si hi entench o no hi entench.

PEPA. Molt resolta. Aquí'm te a mi. ¿Qu'estimo o no estimo, jo?

LLUIS. Després de mirarla bé. ¡Ja veurà! Vostè... vostè... estima, y no s'ho coneix, vostè estima a la seva manera, vostè si s'arriva a casar, serà felís o serà desgraciada segons lo que vulgui ser; vostè quan se casi governarà al seu home y en farà el que voldrà.

PEPA. ¡Me sembla que s'equivoca!

LLUIS. Anèm per parts. ¿Estima o no estima?

PEPA. ¡Si senyor qu'estimo!

LLUIS. ¿Y ell l'estima a vostè?

PEPA. Es una mena d'estimació que... no se que dirli.

LLUIS. Un cop casats, ja la treurà l'estimació.

PEPA. D'això'm queixo precisament.

LLUIS. ¿Ara ja's queixa de lo que té por que li passi un cop casada?

PEPA. Turbada. ¿Es què no'm se explicar?

LLUIS. ¡No tinga por, dòna, no tinga por; vostè serà felís y ben felís, si li dóna la gana de serho; sempre que no's casi ab un home que tinga el mateix genit que vostè!

PEPA. ¿Vol dir?

LLUIS. Jo li asseguro, n'hi responch ab el cap.

PEPA. Calli, calli, qu'obran la porta de baix. De segur qu'es en Pep.

LLUIS. ¿Vol dir qu'es l'oncle?

PEPA. ¿Donchs qui vol què sigui?

LLUIS. Aixís, jo m'amagaré allí detrás, que tinch ganes de donarli una sorpresa.

PEPA. ¡Vostè mateix! Lluís surt per la dreta y queda mitj amagat

ESCENA VII

PEPA, y tot seguit PEP.

PEPA. ¿Potser aquest xicot te rahó?... Si no soch felís, jo me'n tinch la culpa. ¡Sí jo d'en Pep no'n tinch cap queixa! Sí a mi'm dóna tot lo qu'ell guanya y'm deixa fer tot lo que vuy.

Pepa va a rebre a Pep al foro. Li treu la capa, la plega ab molt cuydado y la deixa en una de les cadires.

¿Què ha estat això? ¿Què ja se ha curat els panellons en Geroni?

PEP. ¡Jo conto que sí!

PEPA. ¿Es a dir què no ho saps?

PEP. O s'ha curat els panellons o ha fet les paus ab la seva dóna; y també pot ser que'ls panellons ja no li fassin picó y que la dóna ja no li fassi morros. Jo fins are m'he estat a la porta, truca que truca, y ningú m'ha tornat resposta.

PEPA. ¡Ho veus, home, hō veus! Una altra vegada tórnat a molestar pels amichs que tinguin panallóns!

PEP. Es que una altra vegada ja no'm passarà això.

PEPA. Prou que't tornarà a succehir!

PEP. No'm tornarà a passar perquè no hi aniré!

PEPA. ¡Ay, gracias a Deu!

PEP. Es que tú no'm coneixes Pepa; jo tinch tant bon cor com el primer, però massa bó, massa bó, ja ho sé vol dir ximple y per ara, gracias a Deu, de ximple encara no'n tinch rès. N'hi ha que de paciència en tenen una pesseta, y quan se'ls acaba, no'n tenen més; jo'n tinch una pesseta y mitja; tardo més en acabarla, però quan la gasto tota, ja no me'n queda gens. Repara en lo que hi ha sobre la taula. ¿Com dimoni ho has endevinat que jo vindría ab molta gana?

PEPA. Turbada. Ja veuràs es que...

PEP. ¡Ja'n menjaré de pernil, 'peró voldría que primer de tot em fessis una sopa escaldada per escalfarme'l ventrell!

PEPA. Tot seguit la tindràs apunt! Surt per l'esquerra.

ESCENA VIII

LLUIS y PEP.

LLUIS. ¡Presente!

PEP. ¡Vatualisto! ¿D'ahont surts en aquestes hores? S'abrassan. ¡Encare com t'han obert sense conèixer!

LLUIS. Es que ja m'he anomenat!

PEP. Seu, home, seu, que m'ajudaràs a pendre un bossí!

LLUIS. Casi bé ja estich llest jo, y això que duya una gana d'aquelles que sembla que may s'ha de acabar! Escolti oncle, ¿com es que tenint una dòna tant maca passi les nits fora de casa?

PEP. Avuy ha estat la primera vegada que surto en aquestes hores, però ja t'asseguro que no m'hi arplegaràn may més.

LLUIS. Tots ho diuhen això; però un cop agafan la taleya...

PEP. ¿De que te les heus, ara? ¡No'n tinch cap jo de taleya!

LLUIS. ¡Que m'explica a mí! ¿Que's pensa que no ho sé tot? ¡Com es que vostè no l'estima a la Joana!

PEP. Jo conto que de mí no se'n pot queixar! ¿Que li falta, de que se les heu?

LLUIS. Ella no m'ho ha volgut confessar, però jo sé per la seva germana que vostè no l'estima prou; qu'ella no es ben felís!

PEP. Donchs si no està bé, que's busqui un home que li agradi, y que se'n vagi en nom de Déu!

LLUIS. ¡Ay, ay, ay! De vostè si que may ho hauría dit!

PEP. ¿Que't penses que hi ha d'estar tota la vida al meu costat?

LLUIS. ¡Jo compto que sí! PAUSA. Miri oncle, que jo he corregut molt món y que he vist coses que vostè sé'n faría creus!

PEP. ¿Que vols per ventura que si ella no està bé en aquesta casa, jo li fassi estar per forsa?

LLUIS. Es que vostè té l'obligació de que ella hi estigui bé; de que siga felís!

PEP. No n'hi tinch cap d'obligació, encara gracies

que fassi lo que faig y si se 'n vol anar que se'n vagi en nom de Deu!

LLUIS. ¡A poch a poch, oncle! ¿vostè en té alguna queixa per ventura?

PEP. ¡Per are no! Es a dir; això de que devant meu digui una cosa y detràs un'altra, no m'agrada gens. Si ella no es felís, ¿quina culpa hi tinch jo? Fins ara may s'havía queixat!

LLUIS. Però si ella no m'ha dit rès de tot això! Tot ho he sapigut per la seva germana. Si ella, pobreta, es una malva, ¡un àngel! ¡Miri, si jo trovés una dòna com ella, no'n fora poch ni gaire de felís!

PEP. ¡Donchs, apa, maco, apa!

LLUIS. ¡Oncle, per amor de Deu!

PEP. De bona xicota si que ho es, molt trevalladora, molt obedient y molt humil; aixís fós tant humil la Pepa com la Joana, en això si que no son germanes.

LLUIS. Já's veu que tenen el gènit molt diferent; ¡ja'n và saber vostè de triar!

PEP. ¿Que vols que't digui? sí ara fós a fer...

LLUIS. ¿Se casaría ab l'altra?

PEP. ¡Jo això no ho dich! de la meva dòna no'n tinch cap queixa. Encara que s'enfada tot sovint, al cap d'un quart ja no se'n recorda del incomodo.

LLUIS. Sí jo arreplegués una dòna com ella, ja li asseguro que no m'hi enfadaría may.

PEP. ¡Tampoch m'hi enfado jo! Com que dtu que per barellarse han de ser dos, jo la deixo fer y la deixo cridar, que ja ho deya 'l pare, que al Cel sigui, que d'això dels incomodos may se'n treu rès de bó.

LLUIS. ¡Però tothòm que la conegui a n'ella, dirà que vostè en te la culpa!

PEP. En això si que t'equivoques; noy, tots els que la coneixen a n'ella, 'm planyen a mi.

LLUIS. ¡L'enganyan, oncle, l'enganyan!

PEP. ¿Què saps tú home, què saps? Jo lo que't dich es que quan tú l'hagis tractada, no me'n tindràs poca ni gaire de llàstima, ab el teu caràcter, si tú fossis al meu puesto, o bé't morirías tú, o la matarías a n'ella.

LLUIS. ¡Alsa! ¡Alsa! Jo lo que li dich es que si de cas ella 's quedès vinda y'm volgués a mi, sense pensarmhi gaire m'hi casaría tot seguit.

PEP. ¡D'això de quedar-se viuda ja le'n guardaré com d'escaldarse! Creume a mi, noy, treutho del cap-això, perquè de salut en tinch per vendre, pel pare y per la mare, y com que no me la faig malbé, 'm sembla, 'm sembla, que tens oncle per molt anys, si Déu vol. *PAUSA.* ¿Perquè no fas una cosa? ¡Perquè no 't cases ab la seva germana, qu'es molt bona noya?

LLUIS. *Apart.* (¡El meu oncle es vol treure el mort de casal) *A Pep.* Tantes gracies, oncle, tante gracies.

ESCENA ULTIMA

Els mateixas, PEPA y JOANA.

Entran, la Joana ab els ous ferrats y els dos ous per beurer, y la Pepa ab la cassola de les sopes.

PEPA. Molt carinyosa, ¡Ja veuràs, com ab aquestes sopetes se t'escalfarà tota la panxa!

LLUIS. *Apart.* (Es tant clar com l'aigua que l'oncle y la tía estàn de morros.)

PEP. Ab molt carinyo a Pepa. Sèu, sèu al meu costat, y menja alguna cosa tú també, qu'aixís jo menjaré més de gust. Pepa s'assenta al costat de 'n Pep.

LLUIS. *Apart.* (¡Giertos son los toros! Això no ho es un marit, això es un sultàn.) *A Joana* molt decidit. ¿Vol fe'l favor d'assentarse aquí al meu costat y pendre alguna cosa?

JOANA. Ab veu molt melosa. Assentarme, si senyor, però no'm fassi pendre rès, que no'm podria empassar ni lo que's d'ú una molla de pa.

LLUIS. Ab carinyo. ¡Vostè mateixa!

PEPA. *A Lluís.* Vostè que ha anat tant pel mon, espliquins alguna cosa.

JOANA. ¡Ay, si! contins algún cuento d'aquells tant bonichs.

Pepa y sobretot Joana se disposan a escoltar a Lluís ab molta atenció.

LLUIS. Vetaquí que una vegada hi havia un oncle qu'era moliner, y veliaquí qu'aquest moliner tenia una dona qu'era d'allò més maca.

PEPA. ¡Tantes gracies!

LLUIS. A Joana creyent que ha sigut ella la que ha dit, tantes gracies. ¡No val a destorbar! Y veliaquí que'l moliner també tenia un nevot, que de maco maco no n'era, però podia ben anar.

S'atura mirant de fit a fit a Joana.

JOANA. Molt impacient, Digui! digui!

LLUIS. Donchs veliaquí que aquest nevot tenia una son que no hi veyia de cap ull.

PEP. ¡Tens rahó noy, tens rahó! Dèixat de cuentos ara, que per forsa has de tenir ganes de contarlos als llensols els cuentos! A Joana. ¿Ja li teniu el llit a punt?

JOANA. ¡Sí senyor, sí!

LLUIS. Apart. (¡Vaja un marit, que's fa dir si senyor!)

JOANA. A Lluís, senyalant la porta de la dreta. En aquell quarto ja hi trovarà el llit fet, ab dugues flassades per abrigarse. ¡Vaig a buscarli el séu llum!

LLUIS. Donant un cop sobre la taula. Vaja, oncle, que això no pot anar! Me sembla que no es pas aquesta la manera de celebrar la meua arribada!

PEP. Ab l'estranyesa propia del cas. ¿Que diu aquest xicot? Entra Joana per l'esquerra ab un llum de cuyna encès.

LLUIS. Aixecantse y agafant a Joana per la mà. ¡Vinguim aquí, tía, vinguiem aquí!

PEP. A Pepa. ¿Y are. Y perquè li diu tía?

PEPA. ¡Dèixal fer. Dèixal fer!

LLUIS. Portant de la mà a Joana cap allí ahont seu Pep. ¡Que vuy que's fassin una abrassada y un petò y que d'aquí en endevant visquin com mana la Santa Mare Iglesia!

PEP. A Pepa, cada vegada més sorprès. Si l'entenç que'm pelin!

PEPA. ¡Jo t'ho explicaré tot! Quan ha trucat en Lluís, la Joana no volia de cap manera que li obríssim la porta! li tenia por!

LLUIS. A Joana. ¿Ès a dir que jo faig por?

JOANA. Are que ja'l coneix, no senyor que no me'n fa?

PEP. Impacient. ¡Digues, digues!

PEPA. Tenia por de que'n Lluís no la respectés prou, perquè com es soltera...

LLUIS. Desde el fondo del cor. ¿Vostè es soltera?

JOANA. ¡Sí senyor, sí!

PEPA. Y com que jo no n'hi tenia de por a n'en Lluís, li hem fet creure que la soltera era jo!

PEP. Rihent. ¿Y ell s'ho ha cregut?

PEPA. Ab ensanyament. ¡Y això que ha corregut tant món, y fins ha estat a Reus.

LLUIS. Boig d'alegría, a Joana. ¿Es a dir que vostè, del seu cor en pot fer tot lo que li dongui la gana?

JOANA. Ah candor. ¿Que no ho ha sentit?

LLUIS. Entusiasmat. ¿Y si jo li firmés un paper compromententme a ferla felissa tota la seva vida, que no hi vindria vostè a casa del senyor rector, perquè'ns hi posés el *visto bueno*.

JOANA. Ruborisada. Ja veurà...

LLUIS. Tant content com pugui. ¿No díu què no? Senyal de que vol dir que sí; que ja ho díu el ditxo que «qui calla... daixonses.»

PEPA. ¡Una cosa no acabo d'entendre! ¿Quina ha estat de vosaltres dugues que ha dit a n'aquest xicot que no hera felís?

PEPA. Trencantli la paraula. ¡Ningú! ¡ningú! ¡Que d'aquí en endavant tots en serèm de felissos!

LLUIS. Cada vegada més content. ¡Ay, alabat siga Déu!

PEP. Tu si que d'aquesta farsa
no't pots queixar de la tía
que t'ha fet la picardía
de darte *perdiu per gansa!*

TELO

La Escena Catalana

41 OBRES PUBLICADES

	PTAS.
<i>Lo Contramestre</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>Las Euras del Mas</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>Las Joyas de la Roser</i> , drama en 3 actes de S. Pitarra.	2'00
<i>Lo Ferrer de Tall</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>Los Segadors</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>Amor telefónich</i> , comedia en 1 acte de Eduart Aulés.	1'00
<i>Las claus de Girona</i> , drama en 3 actes de S. Pitarra.	2'00
<i>El Drach</i> , drama en 1 acte de J. Pous Pagés.	1'00
<i>Lo monjo negre</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>¡Permetim!...</i> Sainet líric en 1 acte, arranjat al català per L. Puiggarí.	1'00
<i>Dillúns de sabater</i> , sainet en 1 acte de R. Ramón Vidales.	1'00
<i>Sota Terra</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>El casament per forsa</i> , comedia en 1 acte de Molière, traducció de Salvador Vilaregut.	1'00
<i>La nit dels Reys</i> , drama en un acte de S. Vilaregut.	1'00
<i>Lo Rector de Vallfogona</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarra.	2'00
<i>La mà de mico</i> , rondalla dramàtica en un acte y 3 quadros, de W. Jacobs, adaptat al català per en Salvador Vilaregut.	1'00
<i>Historia de Cristofol Colón</i> , monòlech còmic de P. Parellada.	0'50
<i>La Presentalla</i> , comedia en 3 actes de Apeles Mestres.	2'00
<i>Un Malalt</i> , monòlech còmic de Apeles Mestres.	0'25
<i>Café y Copa</i> , comedia en 1 acte de Serafí Pitarra.	1'00
<i>La Banda de Bastardia</i> , drama en 3 actes de S. Pitarra.	2'00
<i>L'Ordinari Henschel</i> , drama en 5 actes de Gerart Hauptmann, traducció de A. Pi y Sunyer.	2'00

<i>El Barber de Sevilla</i> , comedia en 4 actes de Beaumarchais traducció de Carles Capdevila.	2'00
<i>Barateria</i> , drama en 2 actes de Lorde y Forestier, traducció de Salvador Vilaregut.	1'50
<i>El viatge del senyor Pons</i> , comedia en 4 actes de Labiche y Martín, traducció de Salvador Vilaregut.	2'00
<i>O Rey ó res</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarrá.	2'00
<i>La Rosa blanca</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarrá.	2'00
<i>La familia Grill</i> , comedia en 1 acte de L. Escaler.	1'00
<i>Un bon home</i> , monólech cómic de Santiago Rusiñol.	0'50
<i>L'apotecari d'Olot</i> , comedia en 3 actes de S. Pitarrá.	2'00
<i>La deria de don Pau</i> , comedia en 1 acte de Pere Colomer y Fors.	1'00
<i>De festa major</i> , comedia en 1 acte de Pere Colomer y Fors.	1'00
<i>Las francesillas</i> , comedia en 3 actes de Serafí Pitarrá.	2'00
<i>Vides pariones</i> , drama en 1 acte de Martí Giol.	1'00
<i>L'amich Cirera</i> , comedia en 1 acte de L. Escaler.	1'00
<i>Lo forn del Rey</i> , drama en 3 actes de Serafí Pitarrá.	2'00
<i>Les germanetes</i> , caricatura en un acte de J. Burgas.	1'00
<i>La Gloria a casa</i> , comediá en un acte de J. Ponsa.	1'00
<i>Un cop de telas</i> , diàlech cómic de A. Ferrer y Codina.	0'50
<i>Un Manresa del any vuit</i> , drama en tres actes de A. Ferrer y Codina.	2'00
<i>Perdú per Garsa</i> , comedia en un acte de A. Llanas.	1'00

LA ESCENA CATALANA

Setmanari Teatral

Preus de Suscripció: 2 pessetes trimestre; 7'50 ptes. l'any

REDACCIO y ADMINISTRACIO

Carrer Petritxol 2. Barcelona.

IMPREMPTA DE SALVADOR BONAVÍA.

